

EU-források a lakásügyben a 2014-2020-as programozási időszakban

A hazai épületállomány, ezen belül a lakóépületek állományának jelentős része leromlott, egyúttal energetikailag kifejezetten pazarlónak tekinthető. A magyar lakásügy számára a 2014-2020-as ciklus EU-forrásainak bevonása rendkívüli lehetőség – **fő célunk annak elérése, hogy a 2014-2020 közötti időszakban megfelelő nagyságú EU-források álljanak rendelkezésre az energiahatékonysági célokkal összhangban lévő lakásfejlesztések (felújítások és új építések) támogatására.**

Ez a lehetőség csak akkor használható ki, ha Magyarország a lakásügyi fejlesztéseket megfelelő súllyal, kiemelten fontosságnak szerepelteti a 2014-2020-as programozási ciklus tervezési alapküldetéseiben (Partnerségi Megállapodás, Operatív Programok).

JAVASLATOK

1) Az egyes prioritások/intézkedések között a következő beavatkozások szerepeltetése, konkrét megnevezése szükséges a tervezési alapküldetéseiben:

1.1) Épületek energetikai korszerűsítése

Ennek során egyúttal az „épületenergetikai korszerűsítés” fogalmának pontosítása szükséges: a felújításon kívül az energiahatékonysági szempontoknak megfelelő **helyettesítő új építés is kerüljön be a korszerűsítés fogalmkörébe.** Rendkívül fontos, hogy azokban az esetekben, amikor egy leromlott, energetikailag pazarló épület korszerűsítéséről születik döntés, akkor a **felújítás és a helyettesítő új építés egyenrangú alternatívák legyenek, közülük a legoptimálisabb megoldást lehessen választani.** Megóvando építészeti értékek (pl. műemléki épületek) esetében az épületek megőrzése, felújítása fontos feladat, egyébként azonban a gazdaságossági szempontok kell, hogy előtérbe kerüljenek. A cél az, hogy ezekben az esetekben a leginkább költségvetéskorrigáló megoldás mellett születhessen megalapozott döntés (ld. pl. 2010/31 EU Irányelv, Preambulum, 10. bekezdés: **„a költségek szempontjából optimális egyensúly jöjjön létre a szükséges beruházások és az épület teljes élettartamára vetített energiaköltség-megtakarítás között”).** Egyes esetekben a felújítás, más esetekben a helyettesítő új építés jelent gazdaságos és tartós minőséget hozó megoldást. **Új építés esetén is minimum a felújításokhoz kapcsolódó támogatásoknak kell rendelkezésre állniuk.**

1.2) Energiahatékony új épületek építése, ezen belül energiahatékony bérlakások építése

A bérlakásépítés rendkívül fontos az esélyegyenlőség biztosítása, valamint a társadalmi és munkaerő-mobilitás elősegítése szempontjából. A bérlakásépítés különböző tulajdonosi formában valósítható meg, pl. az állam (Környezeti és Energetikai Hatékonysági Operatív Program), az önkormányzatok (Terület- és Településfejlesztési Operatív Program, Versenyképes Közép-Magyarország Operatív Program), illetve a vállalkozások (Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program) beruházásai révén.

2) A betervezett lakásügyi beavatkozásokhoz megfelelő nagyságú, jelentős mennyiségű EU-forrás hozzárendelése szükséges.

Erre nem csak az **épületállomány leromlott állapota** miatt, hanem Magyarország kapcsolódó célkitűzéseinek (pl. primer energiateljesítmény és CO₂ kibocsátás csökkentése, energiahatékonyság növelése) elérése érdekében van szükség – **az energiahatékonyság területén az egyik legnagyobb potenciált az energiahatékonysági célokkal összhangban lévő lakásfejlesztések (épületek energetikai felújítása, energiahatékony új épületek építése) jelentik.** További fontos szempont, hogy minél nagyobb mértékű támogatás jusson azokra a fejlesztésekre, amelyek **kiemelkedő befektetés/megtérülés arányt eredményeznek.** A lakásügyi fejlesztéseket ösztönző támogatások jelentős addicionális költségvetési bevételt hoznak amellyel, hogy további gazdaságfejlesztési hatást is generáljanak, ezért ehhez a területhez jelentős mennyiségű forrást szükséges hozzárendelni.

A tervezési folyamat minősége, az elkövetkező néhány hónap során meghozott döntések meghatározzák a magyar lakásügy (és ezáltal az építésgazdaság) jövőbeli helyzetét, lehetőségeit.